

Vicent González Lizondo

“Potser les contradiccions, les emocions i les passions d’un sector significatiu de la nostra societat no podien haver-se encarnat en una figura més emblemàtica. I, finalment, més dramàtica i més digna de respecte.”

Aquesta setmana farà ja un mes que va desaparèixer, dos dies abans de Nadal, un dels personatges més singulars de la vida valenciana d’aquests darrers quinze o vint anys. I dels més importants, es mire com es mire. No sé si entre tots li hem dedicat, a la mort –i a la vida– d’aquest home, la serena atenció que es mereixia. Em fa l’efecte que no. El final li arribà, sobtat i inesperat, quan semblava que començava a recuperar-se de l’infart que havia tingut dies abans, en plena sessió parlamentària. Les curtes imatges que va transmetre la televisió –imatges d’un president de les Corts, assegut a l’escó, mentre la vida ja se li escapa de la cara– són impressionants i no seran fàcils d’oblidar. Vicent González Lizondo va deixar la vida en l’exercici de la més alta funció pública a què podia mai haver aspirat, presidint el Parlament valencià, i amb el cor destrossat. Un final públic, tristíssim i patètic, però també una mort plena de dignitat: la de l’home que arrisca la vida per un impuls generós, i la perd en el combat. En ple camp de batalla. A mi, passat un mes, encara em dura la impressió d’aquesta mort, i la tristesa.

La discrepància ideològica i política no ha d’impedir, o almenys no m’impedeix a mi, de cap manera, reconèixer a Vicent González Lizondo les qualitats humanes que l’han acompanyat en la seua trajectòria d’home públic: la passió i la generositat. Justament les virtuts que tan poc abundants són, aquests anys, entre els sectors més significatius de la vida política. Són una excepció absoluta els qui, com ell, s’han deixat la salut i la vida per la causa en què creien. Les pàgines d’aquest setmanari, i jo mateix, no ens hem privat, quan calia, d’oposar-nos als aspectes més negatius de l’acció pública de V. G. Lizondo, i els hem comentat i valorat amb tot el rigor crític necessari. Hem denunciat les actituds intolerants i violentes, la pretensió d’identificar valencianisme amb anticatalanisme, la poca racionalitat i escassa coherència de tantes afirmacions i posicions, els atacs al món de la cultura, a les universitats o a la dignitat de la llengua, i tantes altres coses. No és hora de fer una llarga llista de tot allò que en la trajectòria política de V. G. Lizondo

hem considerat negatiu, injustificable i destructiu, que és molt. És hora de saber valorar també la dimensió positiva i el significat humà i social del personatge. Més endavant caldrà fer-ho amb més calma i extensió.

És cert que un home com V. G. Lizondo, que s’inicià en la vida pública com a simple agitador de carrer, no hauria arribat a president d’un partit important, diputat a Madrid, primer tinent d’alcalde de València, i finalment president de les Corts, sense la coincidència d’algunes circumstàncies excepcionals: la violència ideològica i física orquestrada a València a final dels 70 i principi dels 80, el suport de poders molt importants de la dreta espanyola, un diari de pes decisiu, molta dramàgia, i molta inhibició i covardia per part de l’esquerra majoritària. També és cert, però, que una part dels protagonistes visibles d’aquesta agitació van arribar a creure sincerament en la causa que defensaven. I, sobretot, van trobar un líder disposat a invertir en aquesta causa tota la seua energia, el seu temps, les qualitats humanes i la salut. Sense la il·limitada generositat personal de Vicent Gozález Lizondo, un cert “valencianisme temperamental i faller” mai no hauria arribat a convertir-se en una força política com Unió Valenciana. Potser les contradiccions, les emocions i les passions d’un sector significatiu de la nostra societat no podien haver-se encarnat en una figura més emblemàtica. I, finalment, més dramàtica i més digna de respecte.

És arriscar carregar massa les tintes sobre les circumstàncies ben concretes d’aquesta mort, anunciada i potser evitable. Però tampoc no es poden ignorar: a Vicent González Lizondo, li va fallar definitivament el cor pocs dies després d’haver estat expulsat (potser amb motiu, però és un altre tema) del partit que ell mateix havia fundat, finançat, explotat i presidit, i quan aquest partit feia tots els possibles per expulsar-lo també de la presidència de les Corts Valencianes. No era el final que mereixia. I ara que ha desaparegut, seria bo i seria just que, del seu record, en quedara sobretot l’exemple d’honestat, de generositat i de passió pel seu país, que és també el nostre i el de tots els valencians.